AJUNTAMENT d'ARTÀ

INFORME JURÍDIC SOBRE LA DEPURACIÓ D'INVERSIONS EXTRAORDINÀRIES EN L'AJUST PER INEXECUCIÓ DEL PRESSUPOST DE 2027

I. OBJECTE DE L'INFORME

Aquest informe té per objecte analitzar la procedència de depurar l'efecte de les inversions extraordinàries efectuades durant els exercicis 2024, 2025 i 2026 en determinar l'ajust pel grau d'execució del pressupost de despeses emprat en l'avaluació de l'estabilitat pressupostària del projecte de pressupost municipal de 2027.

En particular, s'examina la proposta d'utilitzar l'execució inversora habitual d'exercicis anteriors com a referència per corregir la manca de representativitat dels darrers tres exercicis, delimitant l'abast de la consulta de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat de 17 de maig de 2013.

II. FETS RELLEVANTS

Primer.— Evolució de la inversió municipal

Segons les dades obrants en la comptabilitat municipal, la inversió anual municipal fins al 2023 se situava habitualment entre 1,5 i 2 milions d'euros, com a màxim.

En els exercicis posteriors, com a conseqüència de la suspensió de les regles fiscals, la corporació fa ús del romanent de tresoreria per despeses generals (RTDG) acumulat durant els últims anys per dur a terme despeses d'inversió extraordinàries que, en una anualitat típica sotmesa al corsé de l'estabilitat pressupostària i el sostre de despesa, no es podien executar. Així, el capítol 6 de despeses en les liquidacions d'aquests últims exercicis ha sofert un augment considerable del caire d'1 milió més el 2024, 6 milions el 2025 i 1 milió en 2026, aproximadament, dels quals s'haurà d'esbrinar quines d'aquestes inversions tenen el caràcter d'atípiques.

Segon.— Finançament extraordinari

Aquestes inversions s'han finançat amb el RTDG de la Corporació i aquesta utilització respon a un programa extraordinari d'inversions i no a un increment permanent de la inversió municipal ordinària.

Tercer.— Proposta d'Intervenció

Es planteja utilitzar una mitjana dels exercicis considerats representatius de l'execució inversora habitual de l'Ajuntament i projectar-la sobre els exercicis 2024 a 2026 per evitar que el volum extraordinari d'inversions distorsioni l'ajust utilitzat en l'avaluació d'estabilitat del pressupost de 2027.

Pl. de l'Ajuntament, 1
07570 Artà (Illes Balears)
Tel. 971 82 95 95
Fax 971 82 95 52
www.arta.cat
ajuntament@arta.cat
NIF P0700600J

Signatura 1 de 2 | Silvia Ripoll Genovart | 18/11/2026 | TAE Intervenció
Signatura 2 de 2 | Ana Maria Bonet Vidal | 18/11/2026 | INTERVENTORA

Per descarregar una còpia d'aquest document consulteu la seguent pàgina web	
Codi Segur de Validació	c0a698f9b6ee42609e8187c085b20414001
Url de validació	https://seu.arta.cat/absis/idi/arx/idiarxabsaweb/asp/verificadorfirma.asp?nodeabsisini=002
Metadades	Origen: Origen administració Estat d'elaboració: Original

III. MARC JURÍDIC APLICABLE

Primer.— Pressupost local i estabilitat pressupostària

L'article 165.1 del text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals, aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març, exigeix que el pressupost general atengui el principi d'estabilitat i que els seus estats de despeses incloguin els crèdits necessaris per atendre les obligacions. L'apartat 4 exigeix que cadascun dels pressupostos integrants del pressupost general s'aprovi sense dèficit inicial.

L'article 3 de la Llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera, sotmet l'elaboració, l'aprovació i l'execució pressupostària al principi d'estabilitat, en un marc coherent amb la normativa europea. L'avaluació d'estabilitat no s'identifica exclusivament amb l'anivellament formal dels estats pressupostaris.

Segon.— Informe d'Intervenció i ajustos de comptabilitat nacional

De conformitat amb l'article 16.2 del Reial decret 1463/2007, de 2 de novembre, la Intervenció local ha d'elevar al Ple un informe d'avaluació d'estabilitat i incorporar-lo al corresponent a l'aprovació del pressupost. L'informe ha de detallar els càlculs efectuats i els ajustos practicats en termes de comptabilitat nacional.

L'avaluació ha d'expressar la capacitat o necessitat de finançament d'acord amb el Sistema Europeu de Comptes. Per això, l'elecció dels ajustos exigeix una connexió explicada entre les dades pressupostàries i el resultat de l'avaluació, no una mera correcció destinada a assolir un saldo determinat.

Tercer.— Consulta de la IGAE sobre valors atípics

La consulta de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat de 17 de maig de 2013, EDD 2013/79336, preveu, en relació amb el càlcul de la despesa computable inicial per a la regla de despesa, l'ajust pel grau d'execució basat en la mitjana aritmètica dels tres exercicis anteriors, excloent-ne valors atípics, com ara despeses extraordinàries o finançades amb fons finalistes. Es tracta d'un criteri de depuració de l'execució històrica emprat per efectuar una estimació pressupostària.

Cal conservar-ne l'abast: el criteri es formula per a la regla de despesa. La seva utilització com a fonament d'una depuració en l'avaluació d'estabilitat constitueix un raonament tècnic que s'ha de justificar per la finalitat i la representativitat de l'ajust, i no presentar-se com una autorització expressa de la IGAE per substituir les obligacions reconegudes per una mitjana d'inversió anterior.

Quart.— Integritat de les obligacions reconegudes

L'article 165.3 del text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals estableix l'aplicació de les obligacions reconegudes al pressupost pel seu import íntegre. La depuració d'una sèrie destinada a estimar l'execució futura no modifica els imports reconeguts ni les liquidacions dels exercicis anteriors. Així, les liquidacions efectuades anualment expressen la totalitat d'obligacions reconegudes netes i drets reconeguts nets de l'exercici.

IV. ANÀLISI JURÍDICA

Primer.— La justificació ha de descansar en l'excepcionalitat de les inversions, no en una suposada suspensió general

Aquest informe no adopta com a fonament l'afirmació que els exercicis 2024 a 2026 estiguessin subjectes, en conjunt, a una suspensió general de les regles fiscals. La utilització del romanent de tresoreria s'ha de diferenciar del règim d'avaluació d'estabilitat i de les excepcions concretes a les conseqüències de l'incompliment. En particular, l'article 4 del Reial decret llei 13/2026, de 2 de juny, regula una excepció condicionada a l'exigència de plans economicofinancers per determinats incompliments en les liquidacions de 2025 i 2026, no una eliminació del còmput de la despesa ni una declaració de compliment.

Per consegüent, la possible manca de representativitat de la sèrie històrica s'ha de justificar per la naturalesa de les operacions, el seu finançament extraordinari i la manca de continuïtat prevista, no per atribuir a tot el període una situació general de suspensió. Aquesta motivació és coherent amb l'exigència de l'article 16 del Reial decret 1463/2007 d'explicar els càlculs i els ajustos emprats.

Segon.— Procedència de depurar operacions extraordinàries

El criteri recollit en la consulta de la IGAE permet sostenir que una mitjana històrica no ha d'incorporar mecànicament operacions atípiques quan aquestes desfiguren l'execució que es pretén estimar. La seva aplicació al supòsit municipal exigeix acreditar que les inversions identificades responen a circumstàncies extraordinàries i que la seva inclusió sense correcció ofereix una imatge no representativa de l'execució esperable el 2027. Aquesta és la justificació material de la depuració proposada.

L'existència d'inversions extraordinàries durant tres exercicis consecutius no impedeix per si mateixa aquesta anàlisi, però fa especialment important demostrar que es tracta d'un programa temporal i no d'un nou nivell ordinari d'activitat inversora. La motivació s'ha de relacionar amb els projectes concrets i amb la programació pressupostària futura, les projeccions de la qual han d'explicar els seus supòsits i les desviacions respecte de l'evolució tendencial.

El finançament mitjançant romanent constitueix un element explicatiu de l'operació, però no s'ha d'emprar com a equivalent automàtic de despesa exclosa d'estabilitat. Fins i tot el règim especial d'inversions financerament sostenibles distingeix entre el seu tractament en la regla de despesa i la seva incidència en l'estabilitat pressupostària.

Tercer.— Límits de la substitució per una mitjana anterior

La proposta d'Intervenció conté una finalitat raonable —evitar una projecció distorsionada de l'execució—, però requereix distingir dues operacions diferents: depurar inversions extraordinàries identificades i substituir globalment les xifres de tres exercicis per un import històric convencional. El suport de la consulta de la IGAE abasta l'exclusió de valors atípics en el seu àmbit propi; la substitució global per una mitjana anterior no s'ha de presentar com una metodologia expressament aprovada en aquesta consulta.

En conseqüència, es considera més sòlida una depuració individualitzada dels exercicis 2024 a 2026, conservant les dades reals com a punt de partida i explicant cada correcció. La mitjana d'exercicis anteriors es pot incorporar com a contrast de raonabilitat i com a evidència complementària de la inversió habitual, però no substitueix la identificació de les operacions extraordinàries ni l'explicació del càlcul. Aquesta recomanació desenvolupa l'exigència de motivació de l'article 16 del Reial decret 1463/2007, sense atribuir-li una fórmula matemàtica que el precepte no estableix.

Quart.— Contingut de la justificació proposada

Com a desenvolupament tècnic de la motivació exigida per l'article 16 del Reial decret 1463/2007, es proposa incorporar un annex que permeti reconstruir el càlcul. Ha de presentar les dades originals de cada exercici; identificar els projectes extraordinaris, el seu finançament i els crèdits i les obligacions afectats; explicar la correcció aplicada, i mostrar el resultat abans i després de la depuració. L'annex ha de distingir expressament les dades liquidades de l'estimació de tancament de 2026.

Finalment, cal mostrar com la depuració repercuteix en el saldo d'estabilitat, sense confondre aquest efecte estimatiu amb una exclusió de la despesa realment executada. El resultat final continuarà subjecte a l'avaluació en termes de capacitat o necessitat de finançament.

V. CONCLUSIONS

Primera.— Admissibilitat d'una depuració motivada

Es considera jurídicament defensable incorporar una depuració d'inversions extraordinàries al càlcul estimatiu de l'ajust pel grau d'execució utilitzat per avaluar el pressupost de 2027, amb identificació de les operacions afectades, i es justifiqui que la correcció millora la representativitat de l'execució prevista.

Segona.— Abast de la consulta de la IGAE

La consulta de la IGAE de 17 de maig de 2013, EDD 2013/79336, constitueix un suport per a l'exclusió de valors atípics en el càlcul històric del grau d'execució, formulat en l'àmbit de la regla de despesa.

La seva utilització en l'avaluació d'estabilitat s'ha d'explicar com un fonament tècnic traslladable a l'estimació, sense atribuir-li una autorització expressa per substituir els imports de 2024 a 2026 per una mitjana d'exercicis anteriors.

Tercera.— Tractament de la proposta municipal

La mitjana d'inversió habitual anterior al 2024 es pot utilitzar com a element de contrast, però no s'ha d'aplicar automàticament com a xifra substitutiva de les obligacions reconegudes dels darrers tres exercicis.

Quarta.— Romanent i còmput d'estabilitat

El finançament amb romanent de tresoreria per a despeses generals no determina per si sol que una inversió sigui atípica ni que quedi exclosa d'estabilitat pressupostària.

La depuració d'una estimació no modifica les liquidacions anteriors ni elimina l'efecte de les despeses que efectivament s'executin el 2027.

VI. PROPOSTA D'ACTUACIÓ

Es proposa que la Intervenció municipal elabori un annex tècnic de depuració de la sèrie 2024 a 2026, mantenint visibles les dades originals i justificant les correccions de les operacions extraordinàries.

La mitjana històrica d'execució habitual s'incorporarà com a contrast complementari, amb identificació del període i de les dades utilitzades, i no com a substitució automàtica de l'execució real.

Una vegada completat l'annex, l'informe d'estabilitat del pressupost de 2027 haurà de recollir la metodologia adoptada, l'import de l'ajust i el seu efecte sobre la capacitat o necessitat de finançament. Fins aleshores, la quantificació queda expressada com a import de l'ajust motivat pel grau d'execució i el saldo d'estabilitat com a capacitat o necessitat de finançament del projecte de pressupost de 2027.

AJUNTAMENT d'ARTÀ

ANNEX INVERSIONS EXTRAORDINÀRIES

Durant els últims tres anys (2024-2026) s'han dut a terme una sèrie d'inversions que, de no poder-se finançar amb el RTDG, no s'haguessin pogut executar amb el pressupost ordinari de la corporació. Algunes d'elles s'ha fet íntegrament amb fons propis i, d'altres, han estat finançades conjuntament amb altres administracions públiques. Als efectes d'aquest estudi, s'ha tingut en compte exclusivament la utilització de fons propis provinents del RTDG amb despeses que es consideren atípiques o no ordinàries. S'ha fet tan sols una mostra de les més destacades.

Any 2026

El projecte de les obres del paviment i xarxes d'aigua als carrers Pitxol, Nou, etc d'Artà, amb un pressupost de 1.304,857,95 euros, dels quals 656.498,13 euros corresponen a una subvenció del Consell de Mallorca, s'emmarca dintre d'un programa d'inversions de gran magnitud, extraordinàries, envers les xarxes de distribució d'aigües, clavegueram, etc., impulsades per l'equip de govern en els últims anys.

D'altra banda, com a conseqüència de les subvencions europees dels Fons Next Generation, també s'han dut a terme inversions, que per la part no subvencionada, s'han hagut de finançar amb càrrec al RTDG. Obres d'aerotèrmia a diferents instal·lacions municipals s'han executat per import de 663.786,41 euros, dels quals s'han subvencionat 258.882,65 euros.

Any 2025

Projecte de la Deixalleria, amb un pressupost de 1.001.602,35, dels quals es subvenciona mitjançant Fons NG, 550.064,52 euros.

Inversió en adquisició de terrenys, de manera puntual i extraordinària, amb càrrec al RTDG, per import de 663.000 euros.

Projectes integrals en les xarxes d'aigües a diferents zones del municipi que excedeixen del manteniment normal d'aquestes instal·lacions, per valor de 2.418.771,04 euros.

Projecte d'il·luminació de les Murades Sant Salvador per un import de 315.392,03 euros.

Projecte d'adequació Parc des Pins, per import de 133.424,34 euros.

Projecte d'ampliació del centre de dia, com a conseqüència d'una subvenció. La despesa amb fons propis va suposar la quantitat de 186.000,00 euros.

L'execució de totes aquestes inversions va provocar que hi hagués un augment considerable de despesa de tècnics per redacció de projectes, direcció i coordinació d'obres, etc., que es varen haver de finançar amb càrrec al RTDG per valor de 227.000,00 euros.

Any 2024

Projectes en les xarxes d'aigua, pous i comptadors, per valor de 213.787,06 euros.

Inversió en l'explanada de Sa Creu, per valor de 90.720,00 euros.

Inversió extraordinària en el mur de Sant salvador per valor de 136.000,00 euros.

Altres inversions puntuals extraordinàries per valor de 48.000,00 € en edificis municipals

En resum, el total de les despeses extraordinàries finançades amb el RTDG a tenir en compte en l'ajust d'execució pressupostària per a l'aprovació del pressupost de 2027, és el següent:

Any 2024: 488.507,06 €

Any 2025: 4.395.125,24 €

Any 2026: 1.053.263,58 €

Artà, a la data de la signatura electrònica.